

13 grudnia 1981

Wprowadzenie stanu wojennego

Gen. Wojciech Jaruzelski
przed odczytaniem przemówienia o wprowadzeniu stanu wojennego w Polsce.
Warszawa, 13 grudnia 1981 r.

W niedzielę rano, o godz. 6.00, gen. Wojciech Jaruzelski wygłosił przemówienie radiowo-telewizyjne o wprowadzeniu w Polsce stanu wojennego na mocy dekretu Rady Państwa. Władzę przejęła Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego.

Już 12 grudnia przed północą, rozpoczęła się akcja „Jodła” – zatrzymania opozycjonistów i działaczy „Solidarności”. W ciągu kilku następnych dni w 49 ośrodkach odosobnienia osadzono łącznie około 10 tysięcy internowanych. Dzieci uwięzionych małżeństw nie były powierzane pod opiekę najbliższej rodzinie, lecz umieszczane w domach dziecka.

Władze komunistyczne skierowały przeciwko narodowi ok. 70 tysięcy żołnierzy i 30 tys. milicjantów, użyły 1750 czołgów, 1400 pojazdów opancerzonych, 500 wozów bojowych i 9000 samochodów.

Zdelegalizowano NSZZ „Solidarność”. Zawieszono działalność organizacji, stowarzyszeń i związków zawodowych. Zamknięto przejścia graniczne, porty i lotniska. Ograniczono swobodę poruszania się. Między 22.00 a 6.00 obowiązywała godzina milicyjna. Zamknięte zostały szkoły i wyższe uczelnie. Przerwano łączność telefoniczną, wprowadzono cenzurę korespondencji. Zakazano strajków, zgromadzeń, manifestacji i działalności wydawniczej. Legalnie publikowane były tylko dwie gazety centralne: „Trybuna Ludu” (organ prasowy PZPR) i „Żołnierz Wolności” (dziennik LWP). Środki masowego przekazu oraz wiele zakładów pracy zmilitaryzowano.

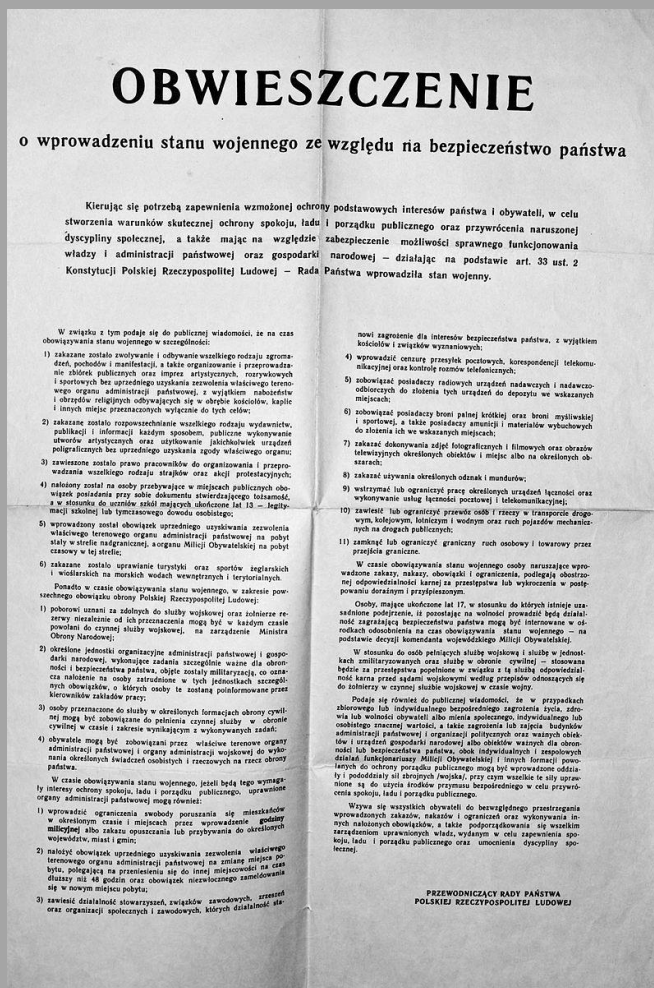
Czołgi na ulicach Zbąszynia w czasie stanu wojennego.

Największą zbrodnią stanu wojennego była pacyfikacja kopalni „Wujek” 16 grudnia 1981 r., w której wyniku zginęło 9 strajkujących górników a 23 zostało rannych.

Według ustaleń Instytutu Pamięci Narodowej, po 13 grudnia 1981 r. w wyniku działań Służby Bezpieczeństwa zginęło ok. 100 opozycjonistów. Kilka tysięcy osób musiało emigrować z Polski.

Stan wojenny został zawieszony 31 grudnia 1982 r., zniesiony 22 lipca 1983 r.

W III Rzeczypospolitej przywódcy komunistyczni odpowiedzialni za wprowadzenie stanu wojennego i jego zbrodnie nie zostali rozliczeni ani ukarani.

Obwieszczenie Rady Państwa o wprowadzeniu stanu wojennego.

Zostało wydrukowane w ZSRR w stu tysięcy nakładzie, podobnie jak wiele innych dokumentów sporządzanych przez władze PRL na potrzeby stanu wojennego.

Źródło fotografii: domena publiczna

Opracowała Elżbieta Łukaszewska